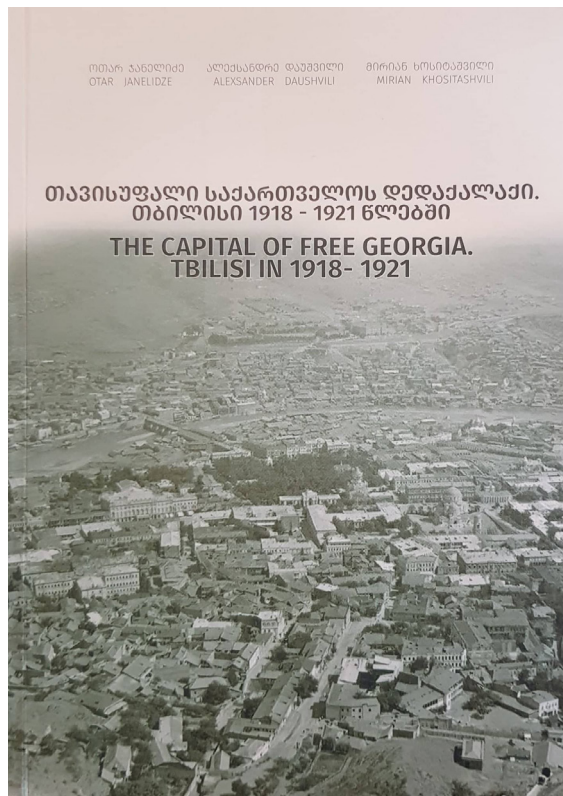

ახალი წიგნი საქართველოს დედაქალაქზე

ალექსანდრე დაუშვილი

2020 წლის 11 იანვარს ქალაქ თბილისის საკრებულოს ისტორიულ სააქტო დარბაზში შედგა ოთარ ჯანელიძის, ალექსანდრე დაუშვილისა და მირიან ხოსიტაშვილის წიგნის „თავისუფალი საქართველოს დედაქალაქი. თბილისი 1918-1921 წლებში“ წარდგენა. ნაშრომი თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიისა და საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ერთობლივი პროექტის ფარგლებში მომზადდა და გამოიცა. წიგნის რედაქტორია კორნელი კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის დირექტორი პროფესორი ზაზა აბაშიძე.

წარდგენას ესწრებოდნენ თბილისის ქალაქის საკრებულოს დეპუტატები, საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის თანამშრომლები, ისტორიკოსები, ფილოლოგები, სტუდენტები, თბილისის საზოგადოების წარმომადგენლები.

ნაშრომის განხილვამდე საკრებულოს დიდ ფოიეში გაიხსნა წიგნის ავტორების მიერ არქივებსა და წიგნთსაცავებში გამოვლენილი აქამდე უცნობი და შედარებით ნაკლებად ცნობილი ფოტო-დოკუმენტების ასლების გამოფენა. მათში ამტკიცებული იყო საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის პერიოდის თბილისის სოციალური, ეკონომიკური, კულტურული და სპორტული ცხოვრება. ექსპოზიციამ თავისი შინაარსით, ექსპონატების სიუხვითა და სათანადოდ წარდგინებით დამსწრე საზოგადოების დიდი მოწონება დაიმსახურა.

ღონისძიება გახსნა და შესავალი სიტყვა წარმოთქვა თბილისის საქალაქო საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილემ მარიკა დარჩიამ. მან მოკლედ მიმოიხილა ის საქმიანობა, რასაც ქალაქის სათათბირო ახორციელებს მეცნიერების, კულტურის, განათლების შემდგომი განვითარებისათვის, დაასახელა ახალი პროექტები, რომლებიც საკრებულოსა და მერიის ფინანსური მხარდაჭერით

განხორციელდა და ეხებოდა დედაქალაქის ისტორიის, ეკონომიკის, კულტურის უმნიშვნელოვანეს პრობლემებს. მარიკა დარჩიამ მიულოცა წიგნის ავტორებს დასახული ამოცანის განხორციელება და დამსწრე საზოგადოებას დაპირდა, რომ თბილისის საკრებულოს ხელმძღვანელობა ძალისხმევას არ დაბოგავს, რათა მომავალშიც ქმედითი დახმარება გაუწიოს ქართველ მეცნიერებს საინტერესო ინიციატივების რეალიზების საქმეში.

წიგნის შესახებ დამსწრე საზოგადოებას მოუთხრეს ავტორებმა: პროექტის ხელმძღვანელმა, საქართველოს ეროვნული მუზეუმის უფროსმა მეცნიერ-თანამშრომელმა, გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა ოთარ ჯანელიძემ, საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის გენერალური დირექტორის მოადგილემ, ეთნოლოგიის დოქტორმა მირიან ხოსიტაშვილმა და საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიასთან არსებული ქრისტიანული კვლევის საერთაშორისო ცენტრის გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილემ პროფესორმა ალექსანდრე დაუშვილმა.

პროფესორმა ოთარ ჯანელიძემ თავის გამოსვლაში ვრცლად ისაუბრა პროექტის განხორციელების ეტაპებზე, ნაშრომის სტრუქტურაზე, ძირითად შედეგებზე. მან მადლიერება გამოხატა საქართველოს ცენტრალური სახელმწიფო არქივის, კინო-ფოტო არქივის, ეროვნული ბიბლიოთეკის წიგნთსაცავების თანამშრომელთა მიმართ, რომლებმაც ავტორებს შეუქმნეს ყველა პირობა, რათა საკმაოდ მოკლე დროში დიდი სამუშაო შეესრულებინათ. განსაკუთრებით ხაზი გაესვა ნაშრომის ინგლისურ ენაზე მთარგმნელის ელენე დოლაქიძის დამსახურებას. კარგმა თარგმანმა უზრუნველყო წიგნის ხელმისაწვდომობა უცხოენოვანი მკითხველისათვის. საგანგებოდ აღინიშნა დიზაინერის გიგი გელაშვილის წვლილი წიგნის გარეგნული იერსახის, მოპოვებული საარქივო და საგამეთო მასალის მაღალი გემოვნებითა და საინტერესოდ განლაგებისათვის.

მირიან ხოსიტაშვილმა შეკრებილ საზოგადოებას ამცნო, რომ საქართველოს პარლამენტის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით, წიგნის ელ-ვერსია განთავსდება ბიბლიოთეკის ვებგვერდზე

და ის უკვე ხელმისაწვდომი გახდება როგორც საქართველოში, ისე საზღვარგარეთ მცხოვრები მკითხველისათვის.

ნაშრომში დიდი ადგილი ეთმობა 1918-1921 წლების თბილისის სოციალურ-ეკონომიკური, პოლიტიკური, კულტურული ცხოვრების თითქმის ყველა ასპექტის გაშუქებას. განხილულია თავისუფალი საქართველოს დედაქალაქში თვითმმართველობის ფორმირების თავისებურებები და მისი განვითარების ეტაპები, გადმოცემულია ქალაქის თავის (მოურავის) ინსტიტუტის ჩამოყალიბების ისტორია და ამ თანამდებობაზე სხვადასხვა დროს მყოფი პირების (ნიკო ელიაშვილი, ბენია ჩხიკვიშვილი) საქმიანობა, მათი მიღწევები თუ ნაკლოვანებანი.

ავტორებმა ახალი საარქივო მასალის, პერიოდული პრესის, მემუარების გამოყენებით წარმოაჩინეს თბილისის ეკონომიკური და ურბანული განვითარების სპეციფიკა, ურთულეს და საგანგებო პირობებში ეკონომიკური ცხოვრების ძირითადი მახასიათებლები, საქალაქო ტრანსპორტის განვითარების პრობლემები და მათი გადაჭრის გზები.

იმ წლებში დედაქალაქის თვითმმართველობის მხრიდან დიდი ყურადღება ექცეოდა ქალაქში საგანმანათლებლო საქმიანობის ოპტიმიზაციას. თბილისის ხელმძღვანელობა, შეძლებისამებრ, ეხმარებოდა განათლების საქალაქო სისტემის ყველა რგოლს.

ნაშრომში ასევე არის ასახული ჯანმრთელობის დაცვის საკმაოდ განტოტვილი სისტემა. პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ საქართველოს ბევრი ლტოლვილი მოაწყდა, რომელთაც აქ სხვადასხვა ეპიდემიური დაავადება შემოიტანეს. წიგნში ნაჩვენებია ქალაქის საკრებულოს სპეციალური სამსახურების ძალისხმევა ამ მძიმე ფონის გასაწეობად.

თბილისი მუდამ მრავალეთნიკური და პოლიკონფესიური ქალაქი იყო, ამიტომაც წიგნში სათანადო ადგილი ეთმობა ეთნიკურ უმცირესობებს, მათთან ურთიერთობის ადგილობრივი გამოცდილების ინტერპრეტაციას, გამოკვეთილია არა მარტო მიღწევები, არამედ ეთნიკურ ნიადაგზე აღმოცენებული კონფლიქტური სიტუაციებიც.

ნაშრომში წარმოჩენილია თბილისის მრავალფეროვანი და მეტად შინაარსიანი კულტურული ცხოვრებაც. განხილულია საკითხები: თეატრალური თბილისი, ქართული კინოს ჩასახვა და პირველი ნაბიჯები, საკლუბო მუშაობა, მხატვრული თვითმოქმედების განვითარება, დედაქალაქის მესვეურთა საქმიანობის ასპექტები მოქალაქეთა შორის კულტურული ცოდნის პოპულარიზაციის მიზნით და სხვ.

აღწერილია კრიმინალური ვითარებაც, თბილისის ყოველდღიური ცხოვრებაც და აღნიშნულ წლებში მომხდარი სხვადასხვა საინტერესო ამბებიც.

თავიანთ გამოსვლებში პროფესორებმა პაატა ნაცვლიშვილმა, პაატა სურგულაძემ და რუსუდან დაუშვილმა ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ წარმოდგენილი წიგნი მრავალმხრივ არის საინტერესო, მასში დედაქალაქის ცხოვრება მთლიანობაშია განხილული. მოცემულია ობიექტური კვლევა თბილისში მიმდინარე პროცესებისა ჩვენი ისტორიის ერთ-ერთ ურთულეს და მეტად საინტერესო პერიოდში.

წიგნი სამეცნიერო-პოპულარული ხასიათისაა და განკუთვნილია საკითხით დაინტერესებული მკითხველთა ფართო წრისათვის.

წარდგენის დასასრულს, თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის მოდგილემ მარიკა დარჩიამ დამსწრე საზოგადოებას საჩუქრად გადასცა განსახილველი წიგნის „თავისუფალი საქართველოს დედაქალაქი. თბილისი 1918-1921 წლებში“ ეგზემპლარები, ავტორებს კი მომავალი შემოქმედებითი წარმატებები უსურვა.

NEW BOOK ABOUT THE CAPITAL CITY OF GEORGIA

Aleksandre Daushvili

On January 11, 2020, at the historical hall of the Tbilisi city Assembly was held a presentation of the book “The Capital of Free Georgia. Tbilisi in 1918-1921” authored by Otar Janelidze, Aleksandre Daushvili and Mirian Khositashvili. The work was prepared by Tbilisi City Assembly and the National Parliamentary Library of Georgia. Editor of the book is Professor Zaza Abashidze, the Director of the Georgian National Center of Manuscripts.

Presentation was attended by the deputies of the Tbilisi City Assembly, the staff of the National Parliamentary Library of Georgia, historians, philologists, students and representatives of the Tbilisi society.

Before the presentation of the book in the big hall of the Tbilisi city Assembly was opened an exhibition of copies of unknown and lesser-known photo-documents discovered by the authors of the book in archives.

The book presents of the very interesting facts of the cultural and urban life of Tbilisi. There are discussed the issues of theatrical life of Tbilisi, the birth and first steps of Georgian cinema, club work, development of artistic life, the activities of the authorities to popularize cultural knowl-

edge among citizens etc.

On a ground of a newly obtained archival data, also periodicals and memoirs are represented the daily life of Tbilisi, interesting stories that happened in the mentioned years, the specifics of urban developments, types urban transport, the criminal situation etc.

At the end of the event Marika Darchia, Deputy Chairperson of the Tbilisi Assembly, gave the copies of the book “Capital of Free Georgia. Tbilisi in 1918-1921” to the audience as a gift; as for authors: she wished them fruitful work and professional achievements in future.